HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

שמע מקצת תקיעה כבור וכו'. קס"ל דעתך דהכי קאמר היה עומד הוא בפתח הבור ומבירו תוקע בבור ויצא (ה) בתי התקיעה ומשמעינן הכא דבקצת נמי יוצא: **קודם עמוד השחר.** לאו זמניה הוא דלתמרינן במסכת מגילה (דף כ:) גבי היום כשר לתקיעת שופר וליף טעמא מיום תרועה יהיה לכם (ו) יום ולא ליליה: **הכי גרסינן למימרא דסכר רבא דבי שמע ליישן סוף תקיעה בלא תחילת תקיעה יצא ממילא דהא קתני: קודם עמוד השחר.** פשוטה שלפני תרועת המלכיות: **ומשך בשניה.** בפשוטה של מחבירתה כשתים ומתכוין לצאת בה אף ידי פשוטה שלפני תרועת הזכרונות שעתיד עליו לתקוע תיכף לזו: **אם קול שופר שמע.** בלא קול הברה יצא: **אם קול הברה שמע.** עם קול השופר לא יצא: **בתוקע ועולה בנפשיה.** ואין אחר עמו לצאת בו אלא תוקע ועולה הוא לדידיה תחילתה וסופה בהסכר דתחילה הוא והשופר בבור ואמרן לעיל (דף כז:) לומן המעומדים בבור יצאו: **של עולה.** ותלמוד מחייב לחילו לאחר זריקה אין מעילה לא בעורה ולא בקרניה שהכל להכשיר לתמרינן בגמרות (דף פג.) ובזבחים (פו.) גבי יהיה בעולה [ויקרא ז] וגבי לו יהיה בחטאת [שם] מה להלן עצמותיו מותרין לאף עולה עצמותיה מותרין: **שלמים ולו בני מעילה ניהו.** לאין מעילה בקדשים קלים אלא בחימורים ולאחר זריקה כשהובררו לחלק גבוה: **לא ליהנות ניתנו.** ליצרהל להיות קיומם להם הנאה אלא לעול על עוקריהם ניתנו: **בשופר של ע"ז.** שנימצו בו לע"ז ונחסר בהנאה דתניא בתוספתא ע"ז (דף נ:) אבל תתבדון בהם כל המקומות (ז) בכלים שנשתמשו בהן לע"ז הכשות מדבר: **ואם תקע יצא.** למצות נאו הנאה ניהנו: **לכופי מיכפא שיעויה.** להא לשריפה קאי וכשרוף דמי ושופר בעי שיעור כדתמרינן לעיל (דף מז:) כדי שיתחזנו בידו וירחה לכאן ולכאן: **מופר לתקוע בו.** בתמעת לכולהו משום דמצות לאו ליהנות ניתנו: **תבירו מוב עליו בימות הגשמים.** שתין כאן אלא הנאת קיום המצוה ומצות לא ניתנו ליהנות: **אבל לא בימות החמה.** להא לשריפה הנאת הגוף: **שבפחוהו פרסיים.** ותע"ג שלא נתכוון לצאת בידי מוצת מצה בגיל לרצון של פסח יצא: **תקוע לשיר.** לשורו ולזמר כך שמעתי מפי מורי הזקן. וביקודו של מורי רבי יצחק בן יהודה רחימי המוקע לצד להכריח רוח רעה מעליו: **פשיטא.** דזמח מומרת כן: **מהו דתימא הסם לחול מצה קאמר רחמנא והא אבל.** ונהנה בהילולו הלכך לאו מתעסק הוא שהרי אף לענין חיוב חטאת אמרינן (כריתות דף יט:) המתעסק בחלבים ובעריות חייב שכן נהנה:

קף

אבל

א שמע מקצת תקיעה בבור ומקצת תקיעה
על שפת הבור יצא ב מקצת תקיעה קודם
שיעלה עמוד השחר ומקצת תקיעה לאחר
שיעלה עמוד השחר לא יצא אמר ליה אביי
מאי שנא התם דבעינא כולה תקיעה בחיובא
וליכא הכא נמי בעינא כולה תקיעה בחיובא
וליכא הכי השתא התם לילה לאו זמן חיובא
הוא כלל הכא בור מקום חיובא הוא לאותן
העומדין בבור למימרא דסבר רבה (ח) שמע
סוף תקיעה בלא תחילת תקיעה יצא וממילא
תחילת תקיעה בלא סוף תקיעה יצא ת"ש
ג תקע בראשונה ומשך בשניה כשתים אין
בידו אלא אחת ואמאי תסלק לה בתרתי
פסוקי תקיעתא מהדדי לא פסקינן ת"ש
ד התוקע לתוך הבור או לתוך הדות או לתוך
הפיטם אם קול שופר שמע יצא ואם קול
הברה שמע לא יצא ואמאי ליפוק בתחילת
תקיעה מקמי דליערבב קלא ה כי קאמר רבה
בתוקע ועולה לנפשיה אי הכי מאי למימרא
מהו דתימא זמנין דמפיק רישיה ואכתי שופר
בבור וקא מיערבב קלא קמ"ל אמר רב
יהודה בשופר של עולה לא יתקע ואם
תקע יצא ו בשופר של שלמים לא יתקע
ואם תקע לא יצא מ"ט עולה בת מעילה היא
כיון ז דמעל בה נפקא לה לחולין שלמים
דלאו בני מעילה נינהו איסורא הוא דרכיב
בהו [ולא נפקי לחולין] מתקיף לה רבא אימת
מעל לבתר דתקע כי קא תקע באיסורא תקע
אלא אמר רבא אחד זה ואחד זה לא יצא
ח אמר ח אחד זה ואחד זה יצא ט מצות
לאו ליהנות ניתנו אמר רב יהודה י בשופר
של ע"ז לא יתקע ואם תקע יצא ך בשופר
של עיר הנדחת לא יתקע ואם תקע לא
יצא מ"ט עיר הנדחת כתותי מיכתת שיעוריה
אמר רבא כ המודר הנאה מחבירו מותר
לתקוע לו תקיעה של מצוה ל המודר הנאה
משופר מותר לתקוע בו תקיעה של מצוה
ואמר רבא המודר הנאה מחבירו מזה עליו
מי חטאת בימות הגשמים אבל לא בימות
החמה כ המודר הנאה ממעין טובל בו
בטבילה של מצוה בימות הגשמים אבל לא
בימות החמה שלחו ליה לאבוה דשמואל
כ כפאו ואכל מצה יצא כפאו מאן אילימא
כפאו שד והתניא מ עתים חלים עתים
שוטה כשהוא חלים הרי הוא כפקח לכל
דבריו כשהוא שוטה הרי הוא כשוטה לכל
דבריו אמר רב אשי שכפאוהו פרסיים
אמר נ רבא זאת אומרת ס התוקע לשיר
יצא פשיטא הניגו הך מהו דתימא התם
אבול מצה אמר רחמנא והא אבל
בשופר של עולה לא יתקע. קס"ל דעתך דהכי קאמר היה עומד הוא בפתח הבור ומבירו תוקע בבור ויצא (ה) בתי התקיעה ומשמעינן הכא דבקצת נמי יוצא: **קודם עמוד השחר.** לאו זמניה הוא דלתמרינן במסכת מגילה (דף כ:) גבי היום כשר לתקיעת שופר וליף טעמא מיום תרועה יהיה לכם (ו) יום ולא ליליה: **הכי גרסינן למימרא דסכר רבא דבי שמע ליישן סוף תקיעה בלא תחילת תקיעה יצא ממילא דהא קתני: קודם עמוד השחר.** פשוטה שלפני תרועת המלכיות: **ומשך בשניה.** בפשוטה של מחבירתה כשתים ומתכוין לצאת בה אף ידי פשוטה שלפני תרועת הזכרונות שעתיד עליו לתקוע תיכף לזו: **אם קול שופר שמע.** בלא קול הברה יצא: **אם קול הברה שמע.** עם קול השופר לא יצא: **בתוקע ועולה בנפשיה.** ואין אחר עמו לצאת בו אלא תוקע ועולה הוא לדידיה תחילתה וסופה בהסכר דתחילה הוא והשופר בבור ואמרן לעיל (דף כז:) לומן המעומדים בבור יצאו: **של עולה.** ותלמוד מחייב לחילו לאחר זריקה אין מעילה לא בעורה ולא בקרניה שהכל להכשיר לתמרינן בגמרות (דף פג.) ובזבחים (פו.) גבי יהיה בעולה [ויקרא ז] וגבי לו יהיה בחטאת [שם] מה להלן עצמותיו מותרין לאף עולה עצמותיה מותרין: **שלמים ולו בני מעילה ניהו.** לאין מעילה בקדשים קלים אלא בחימורים ולאחר זריקה כשהובררו לחלק גבוה: **לא ליהנות ניתנו.** ליצרהל להיות קיומם להם הנאה אלא לעול על עוקריהם ניתנו: **בשופר של ע"ז.** שנימצו בו לע"ז ונחסר בהנאה דתניא בתוספתא ע"ז (דף נ:) אבל תתבדון בהם כל המקומות (ז) בכלים שנשתמשו בהן לע"ז הכשות מדבר: **ואם תקע יצא.** למצות נאו הנאה ניהנו: **לכופי מיכפא שיעויה.** להא לשריפה קאי וכשרוף דמי ושופר בעי שיעור כדתמרינן לעיל (דף מז:) כדי שיתחזנו בידו וירחה לכאן ולכאן: **מופר לתקוע בו.** בתמעת לכולהו משום דמצות לאו ליהנות ניתנו: **תבירו מוב עליו בימות הגשמים.** שתין כאן אלא הנאת קיום המצוה ומצות לא ניתנו ליהנות: **אבל לא בימות החמה.** להא לשריפה הנאת הגוף: **שבפחוהו פרסיים.** ותע"ג שלא נתכוון לצאת בידי מוצת מצה בגיל לרצון של פסח יצא: **תקוע לשיר.** לשורו ולזמר כך שמעתי מפי מורי הזקן. וביקודו של מורי רבי יצחק בן יהודה רחימי המוקע לצד להכריח רוח רעה מעליו: **פשיטא.** דזמח מומרת כן: **מהו דתימא הסם לחול מצה קאמר רחמנא והא אבל.** ונהנה בהילולו הלכך לאו מתעסק הוא שהרי אף לענין חיוב חטאת אמרינן (כריתות דף יט:) המתעסק בחלבים ובעריות חייב שכן נהנה:

בשופר של עולה לא יתקע. כלומר בתמיד ומוסף תקע כלומר בשוגג יצא דבשוגג מעל ונפיק לחולין מבל בתמיד אין מועילה ולא נפיק לחולין וכשמחלק בין עולה לשלמים היה יכול לחלק בעולה גופה בין תמיד לשוגג מבל השתא מחלק בשוגג גופיה:

אמר רב יהודה בשופר של ע"ז לא יתקע ואם תקע יצא. תימה מאי שנא משלמים דלא יצא משום דמצות ליהנות ניתנו ורבינו חננאל גריס הכא רבא (ט) ותימה דבסוף כסוי הדם (חולין דף פט. ושם) תניא תקע לא יצא וכן קשיא מההיא מהא דאמר רבא בפרק מצות חליצה (יבמות דף קג: ושם) חלצה בסנדל שאינו שלו ובסנדל של ע"ז חליצתה כשרה ולא אמרינן מכחת שיעוריה ופריסיה כולה בשלהי כסוי הדם ופ' לוקה הגזול (סוכה דף נג: בד"ה בשאינה): **המודר הנאה משופר מותר לתקוע בשופר של מצוה.** בפרק ג' בנדרים (דף מז:) מחלק בדבי רבין הנאת סוכה עלי לאומר שלא תהנה מן הסוכה דיכול לאסור הסוכה עליו שאינה משועבדת לו אבל אין יכול לאסור עצמו על הסוכה שהוא משועבד לה ופריך עלה רבא וכי מצות ליהנות ניתנו אלא אמר רבא הא דאמר רבא יש לומר סוכה עלי הא דאמר רבא שהוא משועבד לה אבל אם אסר עצמו על הסוכה אפילו בדבר שאינו משועבד לה יכול לאסור עצמו על סוכה לפי שהוא משועבד לה אבל אם אמר יש סוכה עלי בשאינה משועבדת לה אינו יכול לאסור עצמו על סוכה אחרת ומתוך שאינו יכול לאסור עצמו על סוכה אחרת אינו יכול לאסור עצמו על מצות סוכה אחרת ומתוך שאינו יכול לאסור עצמו על מצות סוכה אחרת אינו יכול לאסור עצמו על מצות לולב ומתוך שאינו יכול לאסור עצמו על מצות לולב אינו יכול לאסור עצמו על מצות שופר ומתוך שאינו יכול לאסור עצמו על מצות שופר אינו יכול לאסור עצמו על מצות ציצית ומתוך שאינו יכול לאסור עצמו על מצות ציצית אינו יכול לאסור עצמו על מצות תפילין ומתוך שאינו יכול לאסור עצמו על מצות תפילין אינו יכול לאסור עצמו על מצות מזוזה ומתוך שאינו יכול לאסור עצמו על מצות מזוזה אינו יכול לאסור עצמו על מצות ציצית ומתוך שאינו יכול לאסור עצמו על מצות ציצית אינו יכול לאסור עצמו על מצות שופר ומתוך שאינו יכול לאסור עצמו על מצות שופר אינו יכול לאסור עצמו על מצות לולב ומתוך שאינו יכול לאסור עצמו על מצות לולב אינו יכול לאסור עצמו על מצות תפילין ומתוך שאינו יכול לאסור עצמו על מצות תפילין אינו יכול לאסור עצמו על מצות מזוזה ומתוך שאינו יכול לאסור עצמו על מצות מזוזה אינו יכול לאסור עצמו על מצות סוכה ומתוך שאינו יכול לאסור עצמו על מצות סוכ